

Jaarverslag 2023 en uitvoeringsprogramma 2024 van Vergunningverlening en Handhaving Waterschap Noorderzijlvest

Bijlagen

Jaarverslag 2023 en uitvoeringsprogramma 2024 (infographic)

Inleiding

Het dagelijks bestuur is wettelijk verplicht om jaarlijks te evalueren of de in het uitvoeringsprogramma opgenomen activiteiten zijn gerealiseerd. In het jaarverslag is de uitvoering van de vergunningverlening en de handhavingstaak geëvalueerd en vervolgens vertaald in een aantal concrete aanbevelingen voor het uitvoeringsprogramma van 2024.

Kernboodschap

Jaarverslag (2023)

Advisering

Het aantal 'beoordeelde watertoetsen' en verstrekte wateradviezen is in 2023 behoorlijk toegenomen en stijgt al vanaf 2021. Het proces van de watertoets loopt goed. Steeds meer ontstaat het besef dat water een essentieel onderdeel is van een goede ruimtelijke ordening en planvorming (Water en Bodem sturend). Naar mate het moment van invoering van de Omgevingswet dichterbij kwam, kozen gemeenten en initiatiefnemers ervoor om nog gebruik te maken van de bestaande wetgeving met de bekende procedures.

Vergunningverlening

De werklast voor vergunningverleners was vorig jaar vergelijkbaar met 2022. In 2023 hebben we wel veel minder (50%) minder meldingen Besluit Bodemkwaliteit afgehandeld dan het jaar ervoor. Alle medewerkers hebben in het najaar deelgenomen aan een 5 daags-opleidingstraject ter voorbereiding op de Omgevingswet. Daarnaast is eind 2023 een start gemaakt met het actualiseren van vergunningen voor de Omgevingswet.

Handhaving

In 2023 had team V&H te kampen met capaciteitstekort door uitstroom, doorstroom en langdurig ziekteverzuim. Daarnaast heeft opleidingstraject ter voorbereiding op de Omgevingswet heel veel tijd gekost. Daarom was het noodzakelijk om de planning aan te passen. Daarbij is de keuze gemaakt om minder akkerbouwbedrijven te bezoeken dan oorspronkelijk ingepland. Er bewust voor gekozen om deze categorie minder te controleren, omdat tijdens bezoeken aan akkerbouwbedrijven zelden 'heterdaad' overtredingen worden geconstateerd. Deze bezoeken hebben vooral een voorlichtend karakter. In 2024 worden in

het kader gebiedsgericht toezicht in Noordoost Groningen juist de akkerbouwbedrijven gecontroleerd.

Schouw

De schouw van 2023 werd behoorlijk beïnvloed door extreem natte omstandigheden. In veel gevallen was het lange tijd niet mogelijk om watergangen machinaal te schonen. Een aantal waterschappen hebben daarom besloten de schouw niet of slechts gedeeltelijk uit te voeren. Binnen Noorderzijvest hebben we besloten om de schouw toch door te zetten. Maar dat heeft wel gevolgen gehad voor de uitvoering van het proces. Zo is de herschouw pas eind januari uitgevoerd, waarbij onderhoudsplichtige partijen gelegenheid kregen om uiterlijk 1 maart 2024 watergangen te schonen. Verder zijn we zeer voorzichtig geweest bij de toepassing van bestuursdwang. Per situatie/locatie is maatwerk geleverd. Over de uitvoering van bestuursdwang zijn in de infographic geen gegevens opgenomen, omdat de cijfers nog niet bekend zijn.

Aanbevelingen

Op basis van onze bevindingen van afgelopen jaar en vooruitkijkend naar de Omgevingswet komen we tot de volgende aanbevelingen:

1. De komst van de Omgevingswet en striktere regelgeving voor Zeer Zorgwekkende Stoffen maakt het noodzakelijk om een deel van de lozingsvergunningen te
2. actualiseren en daar in 2024 prioriteit aan te geven.
3. In 2024 voor de handhaving de prioriteit leggen op bronneringen, veehouderij, industrie en de najaarsschouw.
4. In 2024 starten we met gebiedsgericht toezicht in het Noordoostelijk deel van ons beheergebied. Daarbij is de focus gericht op gewasbeschermingsmiddelen. Daarnaast pakken we in het najaar het gebiedsgericht toezicht voor nutriënten weer op.
5. Begin 2024 zullen we de handhavingspassen, brieven van Vergunningverlening en Handhaving aanpassen op de Omgevingswet.
6. Daarnaast gaat de organisatie over naar het zaakstelsel XxlInc. Van april tot met oktober moet er voldoende capaciteit worden ingezet voor de implementatie van het werkproces Vergunningverlening en Handhaving.
7. Strafrechtelijke gegevens mogen vanwege de Wet Politie Gegevens (WPG) niet worden opgeslagen in ons zaakstelsel XxlInc maar worden vastgelegd in ons nieuwe Boa Registratie Systeem (BRS).

Uitvoeringsprogramma voor 2024

Advisering

Het is lastig te voorspellen welke aantallen projectplannen, wateradviezen etc. we kunnen verwachten. Vooral nog gaan we voor 2024 uit van vergelijkbare aantallen als in 2023. Daarbij moet worden aangetekend dat we verwachten steeds eerder bij ruimtelijke plannen en ontwikkelingen te worden betrokken.

Vergunningverlening

Het is lastig te voorspellen welke aantallen vergunningaanvragen en meldingen we kunnen verwachten. Met de introductie van het Besluit activiteiten leefomgeving en de Waterschapsverordening zullen veel activiteiten onder algemene regels en de meldplicht komen te vallen. Onze inschatting is dat het aantal vergunningen flink zal afnemen. Dit betekent niet direct dat daardoor de werkdruk voor onze vergunningverleners zal verminderen. Daarnaast heeft dit gevolgen voor het werkproces. De meeste meldingen worden niet meer afgehandeld door de vergunningverleners maar zullen voortaan worden beoordeeld door de handhavers. Dit vraagt extra inzet van toezicht en handhaving.

Handhaving

De handhavers krijgen onder de Omgevingswet er nieuwe werkzaamheden bij. Voor veel bestaande activiteiten vervalt de vergunning en geldt een meldingsplicht. Daar moet toezicht op worden gehouden. Door de Omgevingswet/waterschapsverordening veranderen de regels. Dit betekent dat de handhaver bij de voorbereiding van een bedrijfsbezoek moet uitzoeken welke regels er nu gelden. Onderdeel van het bedrijfsbezoek is naast de controle ook voorlichten over de nieuwe wet- en regelgeving.

Het naleven van de regels na handhaven is het laagst bij bronneringen, dierhouderijen, industrie en bij de najaarsschouw. Voor komend jaar leggen we hier de prioriteit op. In 2024 starten we met gebiedsgericht toezicht in het Noordoostelijk deel van ons beheergebied. Daarbij is de focus gericht op gewasbeschermingsmiddelen.

Verder pakken we in het najaar het gebiedsgericht toezicht voor nutriënten weer op. We zetten aanzienlijk meer capaciteit (3,0 fte) op toezicht waterkwaliteit dan vorig jaar (1,8 fte). De door uitstroom ontstane vacatureruimte is ingevuld met extra capaciteit voor toezicht en handhaving.

Vervolg

Het infographic van ons jaarverslag en uitvoeringsprogramma wordt verzonden naar onze handhavingpartners (gemeenten, provincies, uitvoeringsdiensten) en op onze website geplaatst.